

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Соціальна філософія»

Рівень вищої освіти Бакалавр
Освітня програма Філософія

Заняття: 11–12 чверті

11 чверть	Лекції	2 години на тиждень
	Практичні	1 години на тиждень
12 чверть	Лекції	2 години на тиждень
	Практичні	2 години на тиждень

Кількість кредитів ЄКТС 4 (120 годин)
Мова викладання Українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=1766>

Кафедра, що викладає	Філософії і педагогіки
----------------------	------------------------

Викладач:

Захарчук Олексій Феліксович
доцент кафедри філософії і педагогіки,
Кандидат філософських наук, доцент

E-mail: zakharchuk.o.f@nmu.one

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти, ауд. 116;
лекції та практичні заняття проводяться відповідно до розкладу.

1. Анотація

«Соціальна філософія» – обов’язкова дисципліна навчального плану підготовки бакалаврів за освітньою програмою 033 «Філософія». В межах дисципліни здійснюється концептуальний аналіз функціонування та динаміки розвитку суспільства, ролі в ньому людини; розкриття системного характеру суспільства і вивчення змін у підходах до розгляду суспільства від класичних підходів та парадигм до сучасних концепцій.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни: Розуміти в специфіку соціального буття оволодіти знаннями про

специфічних характер суспільства та його розвиток. Оволодіти відповідними вміннями застосування набутих знань у науково-теоретичній роботі, викладанні навчальних дисциплін соціогуманітарного профілю, аналітичній діяльності та в суспільно-політичній практиці.

Завдання курсу

- Знати основні етапи, напрямки в історії світової та вітчизняної філософії
- Мати обізнаність щодо основних напрямів, тенденцій, проблематики сучасної філософії
- Мати навички участі в наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії
- Критично оцінювати роль техноморфних факторів в розвитку суспільства, сприяти запобіганню посилення уніфікації і прагматизації суспільних відносин в межах можливого впливу окремої освіченої особи на суспільство.

2. Результати навчання

- розуміти основні поняття і теоретико-методологічні підходи у соціальній філософії;
- доказово, комплексно та критично підходити до розуміння соціальних процесів
- аналіз проблематики співвіднесення інституційних та позаінституційних аспектів соціального життя, концептуального розуміння сутнісних аспектів специфіки перебігу соціально-політичних процесів сучасного суспільства
- сформуувати уміння та навички творчого використання категорій соціально-філософського знання у дослідницькій діяльності

4. Структура курсу

Види та тематика навчальних занять
ЛЕКЦІЇ
1 Специфіка соціальної філософії
Предмет, головні ідеї та методи соціальної філософії.
Основні теоретичні концепції з'ясування сутності суспільства.
Сучасне системне уявлення про суспільство та джерела саморозвитку
2 Статус соціальної філософії. Взаємодія з філософськими науками
Науковий статус соціальної філософії
Категоріально-поняттєвий апарат соціальної філософії
Взаємодія соціальної філософії з нефілософськими науками
3 Структура суспільства
Поняття «соціальна спільність» і «соціальна група»
Соціальна структура суспільства
Сутність та історичні типи соціальної стратифікації
Соціальна мобільність, види мобільності.
Сучасні філософсько-політичні доктрини
4 Базові соціальні інститути
Соціальні інститути і соціальні ролі
Тоталітарна і правова держава
Теорія суспільного договору
Громадянське суспільство і демократія
5 Культура як регулятор соціальних відносин
Поняття та функції культури
Основні елементи культури

Види та тематика навчальних занять
Види та форми культури
Культурний шок
6 Влада і політика
Політика як суспільне явище
Сутність політичної влади та її структура
Проблеми легітимності влади
Політичні режими
7 Соціально-політичні процеси
Соціальний та політичний процеси як складові суспільного розвитку
Типологія політичного процесу.
Основні види політичних процесів.
Особливості політичного процесу в Україні
8. Філософія людини
Філософська антропологія як розділ соціальної філософії
Неясність поняття "людина"
Особливості сучасного підходу до філософії людини
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
1 Історичні передумови та історія розвитку соціальної філософії
2 Природа та динаміка суспільних конфліктів. Актуальні соціальні проблеми українського суспільства
3 Колектив, соціальна група, нація, народ. Поняття класів, верств, прошарків.
4 Соціальні відносини та їх типологія. Власність як основа соціальних відносин.
5 Соціальний зміст ідеології
6 Проблема індивіда та свободи у суспільстві
7. Глобальні проблеми людства і соціальне прогнозування

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Для навчання необхідно мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.
 Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365.
 Використання MSTeams (<https://teams.microsoft.com/>)

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного опитування та самостійної роботи складає не менше 60 балів.

Максимальне оцінювання:

Теоретична частина	Практична частина		Разом
	При своєчасному складанні	При несвоєчасному складанні	
30	70	30	100

Підсумкове оцінювання (якщо студент набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	<p>Диференційований залік відбувається у письмовій формі, складається з 20 тестових запитань, 1 відкритого запитання.</p> <p>Правильна відповідь на запитання тесту оцінюється у 4 бали.</p> <p>Правильна відповідь на відкрите запитання оцінюється у 20 балів. Відкриті запитання оцінюються шляхом співставлення з еталонними відповідями.</p> <p>Максимальна кількість балів за диференційований залік: 100</p>
--	---

6.3 Критерії оцінювання теоретичної частини (разом 30 балів).

Теоретична частина оцінюється за результатами опитування, яке містить 3 питання, кожне з яких оцінюється 10 балів

У разі використання технології дистанційної освіти усне опитування за темами контрольної роботи може проводитися усно з використанням інструментів Office 365 та Zoom.

Правильна відповідь **кожного питання** оцінюється 10 балами, а саме:

- **9-10 балів** – відповідь правильна, точна;
- **7-8 балів** – відповідь правильна, складає 80%;
- **5-6 балів** – відповідь не повна, складає 50%;
- **4-2 бали** – відповідь складає 20-40%;
- **1 бал** – відповідь неправильна повністю;
- **0 балів** – відповіді немає.

6.4 Критерії оцінювання практичної частини (разом 70 балів)

Практична робота передбачає виконання індивідуального завдання (1 завдання) та опанування тем практичних занять (6 тем). Правильна відповідь, або

виконане індивідуальне завдання оцінюється максимально 10 балів за означеним вище критерієм. В індивідуальній роботі передбачено оцінювання елементів дослідницьких підходів (аналізу, синтезу, логічної аргументації, узагальнення, реферування та анотування першоджерел тощо).

Індивідуальні завдання оцінюються експертно, спираючись на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності регламентується "Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". <http://surl.li/alvis>

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація) робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач зобов'язаний у такому випадку видати інше індивідуальне завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Усі письмові запитання до викладача щодо навчальної дисципліни можуть надсилатися на персональну корпоративну електронну пошту, на платформу Teams та на вайбер викладача.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які надано викладачеві для перевірки із порушенням термінів, оцінюються нижчими балами. Перескладання відбувається із дозволу декана у разі поважної причини (наприклад, хвороба).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням, він має право опротестувати виставлену оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти відвідування занять є обов'язковим. Причиною невідвідування занять є хвороба, участь в університетських заходах, навчання за індивідуальним графіком та академічна мобільність, що задокументовано. Про причину відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача особисто або через старосту та самостійно надолужити пропущений матеріал. У разі міжнародної мобільності навчання може відбуватись в он-лайн режимі.

8. Рекомендована література

Основна

1. Андрущенко В. П., Губерський Л. В., Михальченко М. І. Соціальна філософія. Історія, теорія, методологія : Підручн. для вищ. навч. закл. Вид. 4-те, випр. та доп. Київ: Юрінком Інтер, 2016. - 552 с.
2. Воронюк О.Л. Філософія: підручник / О.Л. Воронюк. — 3-є вид., переробл. та допов. — К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 216 с.
3. Соціальна філософія. Хрестоматія [Текст] : навч. посіб. / упоряд.: Михайло Голянич, Юрій Москаленко ; ДВНЗ "Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника". - Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2019. - 351 с.
4. Шабанова Ю.О., Яременко І.А., Тарасова Н.Ю. Історія філософії: сучасні комунікативні вчення. Навч. посібник. Дн-ск: НГУ, 2012.

Додаткова

1. Андрущенко, В. П. Організоване суспільство [Текст] : [у 2 кн.] / Віктор Андрущенко; [наук. ред. В. Савельєв]. - Вид. 3-тє, випр. та допов. - Київ : Знання України, 2018. - Назва на дод. тит. арк. : Організоване суспільство. Проблеми суспільної самоорганізації та інституалізації в період радикальних трансформацій в Україні на рубежі століть. Досвід соціально-філософського аналізу. - Кн. 1 : Від мрії до дії. - 2018. - 659 с.
2. Андрущенко, В. П. Організоване суспільство[Текст] : [у 2 кн.] / Віктор Андрущенко; [наук. ред. В. Савельєв]. - Вид. 3-тє, випр. та допов. - Київ : Знання України, 2018. - Назва на дод. тит. арк. : Організоване суспільство. Проблеми суспільної самоорганізації та інституалізації в період радикальних трансформацій в Україні на рубежі століть. Досвід соціально-філософського аналізу. Кн. 2 : Філософія новітнього державотворення. - 2018. - 647 с.
3. Баранівський, В. Ф. Проблеми духовної безпеки українського суспільства [Текст] : зб. наук. пр. / В. Ф. Баранівський. - 2-ге вид., допов. та допрац. - Київ : Лицар, 2018. - 259 с.
4. Глобалізація і культурна ідентичність: український вимір [Текст] : [дослідження] / [О. В. Білий та ін.] ; НАН України, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди. - Київ : Наукова думка, 2018. - 276, [1] с.
5. Головатий, М. Ф. Оздоровлення нації в об'єктиві науки, або Доля України: як її змінити [Текст] / М. Ф. Головатий, Г. А. Дмитренко, В. Т. Солодков. - 2-ге вид., допов. - Київ : ДКС-Центр, 2019. - 271 с.